

ar um, at hetta góðvarni er positivt og tá hetta hevur sett okkum í samband við kvinnur um allan heimin, so halda vit tað borgar fyrri, at vit ikki eru einsamallar í góðvarni okkara.

Hartil kemur, at ST hevur givið okkum gætur, og tað kenna vit sum ein ugga í stríði okkara. — Tað hendi nevnliga tað sermerkt við stovnanina av ST-ráðstevnu, at vit vóru bodnar at handa ST-áðalskrivnum friðar-áheitanina undir sjálvari setanini. Hetta er, okkum vitandi, ongantíð hent áður á eini ST-ráðstevnu, og fundurin varð tí slitin ta løtuna, hetta vardi.

At vit nýttu kvinnuráðstevnurnar í hesum arbeiði, kom av, at vit nú hava møguleika at fáa kvinnur um allan heim í talu, og vónandi verður hetta tiltakið grundarstøði undir framhaldandi arbeiði, eftir teimum fyriskriftum og treytum, svarandi til einstaka landi.

Ein kvinna, sum eisini kom at hava týðning í arbeiðinum at fylgja upp tí, ið donsku kvinnurnar høvdu sett í verk, er Eva Nordland, úr Noregi.

Eva er professari í sálarfrøði og starvast við lærða háskúlan í Oslo, har hon undirvisar í námsfrøði og friðarlæru. Áður hevur Eva undirvíst í sálarfrøði við lærða háskúlan í Árhús, eins og hon hevur gjørt ritgerð um uppaling og umhvørismøguleikar hjá børnum og ungdomi í okkara tíð.

Eva Nordland er 59 ára gomul og prestadóttir, sum í uppvøkstri sinum hevur fingið friðarlæruna inn við móðurmjólkin, sum hon sjálf tekur til.

— Vit tosa um frið í heiminum, sigur Eva, og heldur fram: — Men í hvørjum heimi? Hvat er friður landanna millum verður, um menniskjarrættindini hvønn dag verða skerd? Hóast einki krigg — er hetta so friður?

Orðini segði Eva á pressufundinum, ið varð hildin aftaná handanina

av friðaráheitanini, har hon var umboð fyrri Noreg. Vit spurdu hana, hvat átti at verið gjørt, fyrri at «Kvinnur fyrri friði» skuldi koma sær viðari?

— Hetta er eitt tiltak, sum ongantíð er roynt áður og bert tí er tað vert at arbeiða viðari við, heldur Eva.

Tað er merkisvert, at kvinnur í øllum norðanlondum — uttan mun til politisku samfærslu teirra — eru komnar ásamt um hetta. Kvinnurnar, sum hava givið sína undirskrift, eru eisini úr øllum sissialum stættum og í ymskum aldri, og hetta er nóg mikið til, at vit mugu geva hesum gætur.

— Hvussu ætla tit at koma viðari?

— Í fyrilestri, sum eg skal halda á tí alternativu ráðstevnu, havi eg gjørt uppskot til, hvussu hetta eigur at verða gjørt. Vit hava eitt felags mál, og tað er, at vit vilja hava frið í heiminum, eins og vit krevja, at mannarrættindini fyrri øll verða hildin.

Fyrri at geva eina mynd av, hvussu hetta kann gerast, havi eg sett fyra hornasteinar, sum kunnu vísa, hvussu arbeiðið skal fara fram.

Hornasteinarnir

Teir fyra hornasteinarnir eru:

1. Mótmæli t.d., geva fólki tiltrúgv og vitan um, at tað ber til at mótmæla.

2. Medvit: T.d. við stórra vitan fáa vit vónir um, at mótmæli gevur stórra møguleika fyrri at vit verða hoyrd.

Tær høvdu úr at gera, dagarnar kvinnuráðstevnurnar vardu, men tá samanum kom, vóru kvinnurnar væl nøgdar við úrslitið

3. Felags einfaldan kunnleika og vitan um málið: t.d. greiða fólki frá, á einfaldan hátt, hvat tað er, sum fer fram í vápnakappingini, eins og undirvising av børnum í skúlum og barnagørdum eigur at fara fram, sum skapar viljan til, ikki at goðtaka, at bardagar fara fram nakrastaðni í heiminum.

4. Felags einfalda gerð: t.d. vísa á, at torførir spurningar ikki eiga at fáa fólki at seta seg aftur, men heldur, at vit eiga at geva øllum møguleika at fáa upplýsingar um málið.

Við hesum fyra hornasteinum skuldu hugtakið «Kvinnur fyrri friði» eisini verið so einfalt bygt upp, at tað forðaði fyrri valdsmissnýtslu.

— Hvussu halda samband við hvørja aðra, tá tit um stutta tíð aftur fara í hvørt sitt heraðshorn?

— Tað er rættiliga einfalt at seta í verk. Um vit fáa t.d. tvey nøvn, bústað og telefonnr. frá kvinnum úr hvørjum landi, kunnu vit koma í samband við hvørja aðra eftir fáum tímum. Hetta krevur bert, at tað fyra staðni í heiminum sita fólki, sum kunnu skipa fyrri hesum. Tað, sum fyrribils ræður um, sigur Eva Nordland at enda, er at kvinnurnar skulu læra at arbeiða saman, tí hetta gevur okkum stórra avirkan á teir

menninar, sum sita við valdinum kring um í heiminum, tí teir eru við at stýra, tá talan er um heimsfriðin.

Terese úr Eysturriki hevði áður arbeitt á kanningarstovu, sum fekst við at gera bakteriologiskar kanningar til krigsendamál. T.d. greiddi hon frá, hvussu fundir vóru hildin um, hvat var neyðugt at nýta av vápnunum, í fall ein bardagi brast á. Visundamenninir vóru komnir ásamt um, at tað var reinförari at nýta bakteriologisk vápn, tí bert alt at enda tosaðu vit við Elinborg Johansen í Havn, sum var umboðið úr Føroyum fyrri «Kvinnur fyrri friði». Elinborg var við á teimum fundum, sum vóru hildin, dagarnar kvinnuráðstevnurnar vardu.

— Heldur tú tað var góðvarni, sum skapti «Kvinnur fyrri friði»?

— Um tað er góðvarni at vilja yvirleva, so vil eg fegin viðganga mær tað.

Elinborg sigur viðari, at tað var ein stór uppliving, at koma saman og tosa um hetta málið við hinar kvinnurnar úr norðanlondum. — Vit fundaðust at kalla frá morgni til myrkurs, og tað var ikki hessini, hvat kom fram á hesum fundum. So hvørt, sum tíðin leið, komu kvinnur úr øllum londum og bjóðaðu sær til at vera við í arbeiðinum, eins og tær greiddu frá, hvussu stóða teirra var í heiminum. Tað, sum kom at hava týðning í málinum, var, at kvinnur sum Eva Nordland og T.d. Terese úr Eysturriki komu við. Tær høvdu áður fundast á «hægri stigi», eins og nógvar av hinum. Eftir forskriftum, sum eru umrøddar í prátinum við Evu Nordland í hesi greinini, kom rørslan, sum vit komu ásamt um at kalla «Kvinnur fyrri friði», at mynda seg í framfaringarhátti.

livandi á jørðini tá doyði, meðan byggilist og onnur listaverk stóðu eftir. Tá hetta kom fram, seg Terese okkum, hevði hon sagt seg úr starvi sínum, tí hon ikki kundi goðtaka slíka framferð og slíkan hugsunnarhátt.

Vit komu m.a. ásamt um at krevja fullkomiligan avvápn, og her tosaðu vit sjálvandi eisini um, hvussu hetta kundi lata seg gera. Hóast heimurin nú er á tremur av atomvápnunum, bakteriologiskum vápnunum o.s., so er tað kortini einki land, sum hevur skil fyrri, hvussu øll hesi vápnini kunnu forkomast, áðrenn tey verða nýtt til krigsendamál.

Um ein náttúruvanlukka hendir, har vápnagoymslur eru, er tað ikki gjørligt at fyrbyrgja vanlukku, eins og ofríðarkroppar kunnu nýta vápnagoymslurnar sum trýst móti sitandi stýri. Vit vóru frá byrjanini samdar um, at vit ikki — sum menn vanligu plaga — í slíkum føri skuldu koma ásamt um eina niðurstøðu, tá kvinnuráðstevnurnar vóru komnar at enda. Tað er ofta so, at slíkar niðurstøður verða gjørdar í skundi, og aftaná eru tað mangan lond, sum ikki kunnu viðganga sær avgerðirnar. Kortini gjørdi vit eina samtykt, sum verður send Sameindu Tjóðum, har vit krevja:

1. Fullkomiligan avvápn
2. Nei til A-B-C vápn
3. Ein felags sorgardag fyrri teimum falnu í bardaga.

Vit hava framvegis samband við kvinnur um allan heim, eins og vit viðtøku, at fáa aðrar felagsskapir og stovnar við í arbeiði okkara, sum skal fara fram í næstum.

Bodil Graae, Janne Hovmann og Kika Mølgård hava fundir í Danmark hvønn friggjadag, sum vit allar faa avrit av. Annars varð avgjørt at halda ein fund fyrri norðanlondini í næstum, og her vóru kvinnurnar ógvuliga áhugaðar fyrri at halda hann í Føroyum, sigur Elinborg at enda.

Tekst og myndir: Dagny Joensen

dagbókin

Læknavaktirnar

Tórshavn: Kaj Kallsberg, tlf. 13150
Eysturoyggin: Sigvald Kristiansen, tlf. 41490
Norðoyggjar: Steingrímur Weihe, tlf. 55300
Suðuroyggin (norður): Tlf. 71560
Suðuroyggin (suður): Tlf. 73030

Tannlæknavaktin,

Tórshavn
Bráðfengishjálpi fæst í dag og í morgin kl. 13–14. Tlf. 14544.

Gudstænastur

Vesturkirkjan: Hogni Poulsen
Hestur: Kjartan Mørkøre

Hvalvík: Petur M. Rasmussen kl. 17
Vestmanna: Jákup Magnussen
Eiði: Petur M. Rasmussen kl. 11
Oyndarfjørður: Peter Petersen, altargongd
Nes kirkja: Jákup Kass kl. 12
Seldarfjørður: Jákup Kass kl. 18
Skálavík: Bergur Jacobsen
Tvøroyri: Johan Weihe
Sumba: Bjarni Bæk,

altargongd

Norea Radio Danmark

Millumbylgja 205 m (1466 kHz) kl. 21.15–21.30.
Mánadagin 25.: «Drej 04-527190, eller skriv til Norea Radio, 6100 Haderslev!»
Sangynski og spurningar frá lurtarunum. Poul Lykke Nielsen og Jens Erik Rasmussen.

Tysdagin 26.: «Hvem kan bestå i dommen?»
Sætti partur av bibliuskúlanum um líknisi Jesu. Karl Riis, bibliuskulalerari leggur til rættis.

Knud Christensen og kór syngja.

Norskar sendingar eru hvønn dag kl. 16.05 á stuttbylgju 31 m (9,6 mHz) og kl. 17.05 á stuttbylgju 25 m (11,8 mHz).

Evangeliska røddin

Hoyrist hvørt mánakvöld kl. 22.30 á føroyskum frá Monte Carlo, millumbylgja 205 m (1466 kHz).

Orð krossins

Hoyrist hvørt mánakvöld kl. 23.15 á íslenskum frá Monte Carlo, millumbylgja 205 m (1466 kHz).